

Ar pascha wissischehliga augsta & ei sera wehleschanu.



M 50.

Pirmdeenâ 12. Dezember

1866.

### Gekschsemmes sinnas.

**No Nihgas.** Sawâ 49tâ Nri. jau peeminnejam, ka augstais kungs un Keisers islaidis ukases, kas apstiprina wissadu lauschu fahrtahm nefustamu uantu Widsemme eemantoht, un pahr semneelu semmes pahrdohschalu. Taggad paschas tahs ukases te sinnamas darram tâ: „Pehz § 876 oħtrâ dattâ guberniju likkumos muischneelu muischhas Widsemme warreja pirk wiſſi d̄simti muischneeli; bet teem iħsteneem Widsemmes muischneeleem bij ta teesa, katrau zittam muischneelam pahrdohtu taħdu muischu par gaddu, 6 neddefahm un 3 deenahm no tahs deenas, kad pahrdohschana isfluddinata, to muischu a tkal atpirkt. Schinni gadda Merz mehnesi Widsemmes ritterschafte nospreeda, augstu Keiseru luħgt, lai wehle, ka us preefschu wiſſeem zilwekeem, kam kristiga tizziba, buhtu briħu taħdu nefustamu mantu (jeb muischhas) Widsemme pirk un par sawu pilnigu ihpaċchumu paturreht. Schi nospreedumu ta laika Widsemmes, Karsemmes un Ig-gaunu-semmes general-gubernators, general-adjutants grabs Schuwalow walts eekschigu buħschana ministeram darrija sinnamu un baltiskai komitejai lilla preefschā. Schi komiteja ar walts eekschigu buħschana ministeri un grabs Schuwalow weenā prahħa nosfazzija, ka wiſſu teklah isdarroht, to likkumi pa-wehle, no augsta Keisera buħschobt isluħgt, lai buhtu briħu nefnistamas mantas (muſchhas) Widsemme par iħstenu paleekamu ihpaċchumu few pirk wiſſadeem zilwekeem, kam kristiga tizziba un tik wehl sawa spekkā aſtaħt toħs pastahwedamu likkumi preefschrafstus par semneela klausibas semmi; turklaħt tad arri effoħt janozżell tas peeminneħts likkums guberni-

jas likkumos, kas zitteem muischneeleem to iħstu pirkħanas briħwibu aisturreja.“ Augstais kungs un Keisers us komitejas rakstу 5tâ Novembr. pats ar sawu augstu roħku tâ parakstijis: „To buhs isdarriħt.“

Tas likkums pahr semneelu semmes pahrdohschalu Widsemme un Kursemme taħdās muischħas, kas kħlam padohħtas, flann tâ: „Baltiska komiteja pahraudfju se to, kas tai prerkħa liks pahr semneelu grunts-gabbalu pahrdohschalu kħlam padohħtas muischħas Widsemme un Kursemme, ar walts eekschigu buħschana ministeri weenā paħta tâ nosfazzju se, augstu Keiseru luħgt, lai libħi tam laikam, kamehr ta kħlu buħschana pawissam buhs issekirkira, schahdus likkumus apstiprina, kas schinni leetā Widsemme un Kursemme lai derr par pagaidu-likkumeem, prohti: 1) Semneelu grunts-gabbalus pahrdohħt taħdās kħlam padohħtas muischħas — lai tahs buhtu peħz wezzas woi peħz jaunas teesas kħlam padohħtas — warrik tif tad ween, kad to wehle tas d̄simlkung, kam taħda muischa iħsteni peederr. Schi weħleschana warre buht norunnata tāpat paschħa rentes-kontraktā, lai arri zittā kahdā rakstā. 2) Ja starp muſchhas d̄simlkungu un kħlu-neħmeju ne rentes-kontraktā neds fur zittur naw norunnaħts pahr to wallu, semneelu grunts-gabbalus pahrdohħt, tad kħlu-neħmejam, kas semneelu grunts-gabbalus għibb pahrdohħt, irr ta walla, Widsemme pee pilsteefas (Hofgericht) un Kursemme pee tahs weetas aprin kteebas (Hauptmannsgericht) luħgt, lai d̄simlkungu trihs rei' ar isfluddinashanu zaur gubernijas awihejn u sazina, ka tas sawas prettierunnaħschanas prett schahdu pahrdohschalu peenestu; ja tad gruntas-d̄simlkung pa tħet reem

mehnescheem pehz tahs ischluddinaschanas nekahdus eemeslus naw pretti zehlis, tad tahs peeminnetas teefas kihlu-nehmejam dohd to waklu, tohs tahs pa kihlam wianam padohas muischas peederrigus semneeku grunts-gabbalus us sawu galwu, rehliku un pehz sawas patilfchanas pahrocht. 3) Ja kihlu-deweis un kihlu-nehmejs neko naw norunnajuschi pahr to semmi, kas tam kihlu-nehmejam wehl irr kihlam rohka, tad, kad muischa teek atpakkat nemta, kad tas jau kahdus, woi arri wissus semneeku grunts-gabbalus (woi nu ar d'simtlunga wehleschanu, woi pehz 2trā punktā peeminnetu teefu wehleschanas) pahrdewis, tad kihlu-deweis (jeb d'simtlungus) pasaude to teefu, tapat us to, to pahri palikfuschi muischas dalku atkal atpirkt, kā arri pagehreht to makku, kas pee pahrdohfchanas us wairafkohlfchanu teek makata pahraf par to summu, par ko muischa bij kihlam padohtha. 4) Kihlu-nehmejs (turretajs) nekahdu atlihdsinachanu newarr pagehreht par tahm isdohfchanahm, ko winsch pa teem kihlu-gaddeem tehrejis pahrochteem grunts-gabbaleem par labbu, woi tohs usturredams ween, jeb tohs pahrlabbodams tā, ka leelakā wehrtibā tikluschi." Augstais Rungs un Keisers us scho tomitejas rafstu 5tā November ar sawu augstu rohku parakstijis tā: „To buhs isdarriht."

**No Pehterburas.** Taggad atnahkuschas plafchakas finnas pahr to, kā muhsu drohscheem karra-wihreem isdeweies to Buchareschu stipru pilsfehtu Dschusaku usnemt. Kad Ura-Tihbe bij panemta, tad Dschusaka ween wehl atliffa, us ko Bucharas emirs sawu zerribu likka, ka tas Sir-Darjas leija wehl warrefchoht waldiht til ilgi, kamehr scho stipru pilsfehtu turrefchoht. Schi pilsfehta irr tai weeniga labbaka zellā, kas aiseet us Samarkandu un Bucharu un pehdejā laika bij itt stipri nozeetinata. Tai bij wiss-aplahrt trihs muhri un trihs d'sitti grawji un 10,000 no emira wifslabbakeem karra-wihreem libds ar 53 leelgabbaleem par fargeem un aissstahwetajeem tureekschā. Kad pehz Ura-Tihbes uswarrefchanas tee no Bucharas apfohliti meera-wehstneschi wehl neatnahza, tad muhseji nospreeda Dschusaku teem noxemt. 10tā Oktober pee tahs masas no Bucharescheem tapat atstahtas flanstes Samninas sapulzejahs muhseju 16½ kompanijas kahjineeku, 5 simti kasaku ar weenu raketu kammundu un zitteem karra-leelgabbaleem, kam par pawehletaju bij general-majors Romanowskis un no turrenes gahja libds 4 werstes preelsch tahs us-nemmamas krepostes Dschusak. General-adjutants Krishanowski israudsidams nomannija labbi, ka pilsfehtas aissstahwetaji bij sataifisjusches stipri pretti turretees. Pa trim deenahm winni to aplehgeraja un pehdejā wakkarā diwas muhru-lauschamas batterijas uszehla un ohtrā rihtā wehl trescho. Kad nomannija, ka aissstahwetaji ihpaschi gaismai austoh wairak no scheem sargajahs, tad nospreeda, pulksten 12 puksdeena ar sturmi eet wirsu. To tad darrija 18tā Oktober deenā un sturmetaji til sirdigi strahdaja,

ka jau pulksten 1 reserwes pulks pilsfehtā eegahja. Kā leekahs un kā Buchari paschi stahsta, tad no aissstahwetajeem mas ween ismukkuschi. Leelaka dalka effoht apkauta un kahdi 2000 sawangoti. Kamehr muhseji sturmeja, pa to laiku leeli pulki eenaidneeku bij fanahkuschi muhsejeem pakkala, gribbedami aissstahwetajeem palihgā eet. Bet kad muhseju palkawneeks Pistolkors ar sawu pulku teem pretti gahja un tee redseja kā Dschusakai klahjahs, tad tee dewahs atpakkat. Muhseji tē eemantojuschi 23 leelus un 30 masus leelgabbalus, 16 farrogus un leelu pulku karra-wajadsibu. Muhsejeem krittuschi 6 un ewainoti 76. Taggad — kā jau sinnam — ar Buchareem irr pilnigs meers faderrechts.

### Ahrsemmes finnas.

**No Italias.** Wissas tahs finnas, kas no Rohmas nahkuschas, skaidri to parahda, ka noteek gan tā, kā jau bij notaifits starp Italias kēnini un Franzijas keiseru. Pahwests behdigi atwaddahs no Franzijas karra-wihreem, kas libds schim wianam bijuschi par fargeem. Schi schkirschanahs effoht is-speeduse daschu libdszeetigu assaru. Us generali Montbello, kas pee Pahwesta atwaddijees, Pahwests tā runnajis: „Manni mihti behrni! Tai deenā preelsch Juhsu aiseefchanas es eestahjohs Juhsu widdū, no Jums atwadditees. Kad Juhsu karrogs no Franzijas astahjahs, ta svehta krehsla teefas un Kristus weetneeku wirs semmes apsargaht un us Rohmu nahza, tad wissas tautas wehleshana to pawaddija. Es wehletu, kad tee Jums pahreijoht Juhs ar tahdu pachu mihestibu fanemtu; tomehr ihsti netizzu, ka tā buhs, kā to wehleju. No wissahm pussehm man nahl finnas, ka tizzigee effoht bailligi, tadeht, ka dumpis wehl ne-effoht apmeerinahts, ka dumpis libds pat Rohmu speedischotees un Italeeschu kareogu us kaptolu, Rohmas zikkabeli, usspraudischoh. Kahds augsts vihrs effoht teizis, Italia gan jau effoht raddita, het tas varbs wehl ne-effoht gallā. Bet es faktu, ar Italiu wehl naw pee galla, tapehz ka wehl irr weens gabbals semmes, ko taikniba un ustizziba walda. Preelsch sescheem gaddeem tahds Franzijas suhtihits ministeris man prassija, ko es sawā wahrdā wehloht keiseram sazzih? Par atbildi tam stahstiju masu strahstian, ko arri Jums tē gribbu pateilt: Kad svehtais Augustins Hippo pilsfehtā bij par biskapu, tad schi pilsfehta, kas taggad pee Franzijas peederr, tilka apstahta un aplehgereta no kahdu barbaru (plehsonu) pulka. Paredsedams to nahkamu nelaimi, kas warretu usnahkt, kad barbari scho pilsfehtu uswarrei, biskaps luhsahs: Mihlais Deems, leez man nomirt, pirms schi bresmiga nelaime usnahkt! Ministeris, kam scho stahstian teizu, us to man atbildeja: „Effet bes behdahn, svehtais tehws, Franzijas apsargaschana tohs barbarus nelaidihs klah.“ Wehlaik zits ministeris stahstijis, Rohma ne-effoht tahda, ka ta warretu par galwas-pilsfehtu buht kah-

dai leelai tautai, tapehz, la tai wissa us to waijajadfiga eetaifischana truhfstoht; bet par fakkolu tizibas mahjokli ta gan effoht derriga. Nahkams laiks israhdihs, fa buhs. Es esuu meerigs un bes bailehm. Es palauijohs us to augstalo fargu, us wissfpehzigu Deewu. Kad Juhs favor Keiseru, to Franzuschu keiseru, redsat, tad winnam fakkat, la es ikdeenas par winnau Deewu luhdsu. Salka, la wirsch effoht slims, es Deewu luhdsu, lai tam atkal atdohd fawu wesselibu. Salka arri, la winnam effoht dauds ruhpes, es Deewu luhdsu, lai tam atstahj to dwehseles meeru. Bet sinnat to, manni mihti behrni, la Subsu tantas galwa fauzahs par to wissu-kristigako lehnini. Ja mannas lubgschanas par winnau buhs paklausitas tilt, tad irr waijadfigs, la wirsch pats libds ar mannim Deewu luhds." — Rohmeechhu saldati taggad stahjotees us wakti Franzuschu saldatu weetä un issfattotees deesgan ehrmigi azzihm, kas pa teem 17 gaddeem eeradduschas tohs flaistä munderä gehrbtus Franzuschus redseht, taggad flattiht tohs pellehkus Rohmeechhus. Winneem gan effoht preeks pahr to, la tee fawalbitaji prohjam, bet wehl newarroht tik lehti eerastees ar to fwabbadibu. Italeeschi fakk, la winnau wissu no fawas pusses effoht darrijuschi, fo spehjuschi un nu ta darrischana effoht Pahwestam — ar Jataliu faderreht, tad jau wiss buh schoht labbi.

**No Parishes räksta, la Franzuschu keisereene schinnis deenäs pateest reisfchoht us Rohmu un fawu dehlu, kroha-prinzi nemschoht libds, fo Pahwests pats ar fwaidischani lai eeswehti par kristigas draudses pilnigu lohzelki. Keisereene pa fwehtleem palikshoht Rohma. Wehstneeks grafs Sartiges jau effoht us Rohmu aisseidsees teem augsteem weeseem tur weetu fataisicht. — Franzuschu farra-wihri Rohmu jau effoht atstahjuschi.**

**No Turku walstes.** Atkal awises stahsta, la täpat Turku lä arri Greeku uswarreschanas-sinnas ne-effoht bijusches ritigas. Dumpis Kandias-fallä wehl ne-effoht pabeigts un Greeki pa pulkeem nahkoht dumpineekem palihgå prett Turkeem kautees. Starp Turku- un Greeku-semmes waldischanahm dusmas palekoht arween leelakas un zerre, la drihs pawifam eenaidä palikshoht. Franzuschi gan Turkus aissahw lä spehdami un labprahf wehlejahs ar zittu leelu waldischanu palihosbu Kandijas juhmallu apsehst, lai palibgi newarretu peenahkt. Bet Turki paschi no turrenes räksta tä: Gedishwotaji jo deenäs jo wairat paleek pee meera. Dauds familijas ikorenas teesahm peenesfs un atdohd fawus farra-eerohfchus un paschi eet us mahjabm. Sultana pulki nenostahj behgdamem dumpineekem usmahktees un iskaisa wissus dumpineku-barris, fo sebur un tur wehl atrohd. Tas weenigais bars, las fallas widdä usturahs, irr tahdu gruhdeenu dabbujis, no la tas gan wairs newarrehs pazeltees. Sultana kommisfahris weenu farra-pulku no Suleiman-Bei wadditu

nosuhtija Arkadi klohsteri apstaht. Pebzak suhtija tam wehl palihgus klah. 21må November Mustapa Pascha arr' turp nogahja un riikoja pulkus, lä tam klohsterim krist wirsu. Schis klohsteris ittin brangä weetä tä bij buhwehts, la tam lehti wis newarreja peetikt un te allasch dampineekeem bij ta gruntesweeta. Us muhru stiprumu un to leelu pulku farra-waijadfbu, kas tur eelschä, drohfschi pataudamees, dumpineeli itt zeeti turrejahs. Daschas deenas preefsch apsehdeschanas, Turku farra-waddons dumpineelus usaizinaja, lai fawus eerohfchus noleekohf un winnam padobdotees. Bet wissi winna labbi wahrdi un arri draudeschanas netilka peenemtas un tadeht tam bij jataisahs us sturmi. Klohstera preefschä bija tohrnis; us scha wirfgalla lä arri klohstera muhrös eetaifiteem zaurumeem dumpineeli warrenu lohschu-krusju behra farra-pulkeem wirsu. Tomehr Turku saldati pahr to wissu nebehdadami dewahs winnau battarijahm wirsu, kas bij taifitas pee klohstera wahretem. Turku batterijahm schaujoht, tohrnis sagahsahs un muhrös zaurums gaddijahs, pa luxu Turku saldati speedahs eelschä. Peepeschi bissahles appalsch saldatu fabjhahm spehrabs aisdeggu-schahs no semmes ahrä. Saldati gan satruhkahs, bet no Mustapa Pascha un fawem offizeereem wadditi gahja us preefschu un klohsteri usnehma. Turkeem te effoht krittuschi 58 un erwainoti kahdi 150. Klohstera pagraböö atradda 90 fewas un behrnus, fo us Retimo aissuhtija un Greeku bislapam nodeva. — No Konstantinopeles ar kahdu Kreewu dampfuggi us Odesu pahnahkuscas zittas sinnas, kas 4tä Dezbr. no Konstantinopeles islaistas un flann tä: Turku waldischanai jau pa 12 deenahm nekahdas sinnas naw nahkuscas no Kandijas. Zittas sinnas stahsta, la pee Retimo Turki dilti salauti un weens preesteris pats fawu dsihwibü netaupidams, 600 Turkus ar pulveri usspehris gaisä. Pee Kandijas krasta nogrimmis kahds Egipteschu dampfuggis, kam 1200 erwainoti saldati bijuschi eelschä. Dumpineekem weenadi ween peenahf palibgi. — Turkeem taggad Kandias-fallä effoht 60,000 farra-wihri. Pats sultans nemäj ne-effoht meerigs pahr to, la winna pulki tik mas spehjoht isdarriht. — 6tä Dezbr. räksta tä: Aiswaklar Turku fuggis ar 800 faschanteem farra-wihreem atnahza Konstantinopel un kahdi fuggi te atnahf beesi ween. — Schahs sinnas kaidri israhda, la wehl tik drihs meers wis nebuhs Kandias-fallä; un las sinn, la wehl us preefschu notits, jo Bulgareeschi arr' jau sah ruhgt un. us kahjahm taifitees Turkeem pretti, kas negribb winneem nowehleht un isdoht tahs waijadfigas wallas un teesas, fo tee prassa.

### Zittas eelsch- un ahrsemmes sinnas.

**No Nihgas, Stä Dez.** Pebz jo ittin stivra aufstuma irr atkal filts laiks atmettees, tä, la wissas mallas kuhst un uhdent pluhst. Pahr daugawu warreja

tau ittin drohschi braukt, bet kā taggad rahdahs, jad laikam arri schis leddns nespehs ilgi turreht. Schinnis deenās irr andese ar semmes-kaudihm ittin knappa, pawissam ar Kursemmi, jo deht nepastahwiga zetta uu pahritischhanu pahr daugawu daschs labs bishstahs us fehjeni braukt. — Arri linnu un fehltirgus irr atkrittis; par frohna fehflahm mafsa 8—8½ rub., us birscha irr pahrdeweji par 9 rub., bet mas pirzeju. Lihds 6to Dezember wallari bij Nihga pawissam 276,590 muzzas frohna fehflas un 10,189 muzzzas tohna fehflas atwestas un no schahm jau irr eepakkatas un aissuhititas 282,852 muzzas. — Kā dsird, Belgeschu semmē effoht arri ittin labbi fehflas isdewuschahs un tadeht wehl dauds no sweschahm semmehm atfuhititas fehflas ne-effoht pahrdohitas, no ka mehs warram nolemt, ka fehltirgus tik lehti us augschu ne-ees. Labbiba pawissam mas atnahk, pirzeju irr deesgan, bet lohti mas pahrdeweju.

**No Kreisburgas.** Kā scha ruddaa wehtras pa zittahm juhmallahm dauds fahdes darrijuschas pee fuggeem, ta arri mums tabs naw gahjuschas garam bes fahdes. Kā rahdahs, tad preefsch kahda laizina tē kahdā miglainā deenā leels dampfuggis ar wisseem saweem kaudihm pohsta gahjis, jo daschas fugga-leetas un plankas, kas pee massas peepeldejuschas, to israhda. Arri laudis stabsta, ka redsejuschu tuhwumā leelu dampfuggi us fehlli usgahjuschu, kas drihs atkal bijis pasuddis. 23schā November pa wissu deenu wehtra trakkoja; pebz pußdeenas pulfst. 3½ pee Sworbe jallas kahds Dassndeeshu diwmastu fuggis strandeja un wehl nesinn, woi no ta kas glahbees. 5tā November Widsemmes juhmallā pee Uinasch-muischias bohjā gahjis ar daschadahm prezehm peelahdehts fuggis, no Pehterburas us Nihgu eedams. No ta laudis un dauds prezzes isglahbtas.

**No Pehterburas** 6tā Dezember pa telegrafu atnahza tahda siana, ka tai paschā isgahjuschā nakti pulfst 2 tuwu pee Helsingors pilssehtas, Pinu-semme, kahds pulwera-pagrabs aisdedsees un isfprahdfis gaifā. Tas trohfnis dauds mahjas nopohtijis un lohgeem wiffas ruhtes isdaufijis. Lohti dauds zilweki effoht fadraggati; woi kahdi arr' pawissam gallu dabbujuschi, pahr to wehl nelo nesinn. Naw wehl isdibbinahs, zaur ko schi nelaime zehlusehs, bet dohma, ka laikam zaur sagkeem tas notzzis.

**No Deewidd'-Amerikas.** Kahdā Spaineschu pilssehta Portoprinze, notilla leela nelaime zaur bisssablu aisdegfchanohs. 12tā September kahdā karra-magafihna aisdeggahs 1500 pulwera muzzas, ar dauds patronahm, pilditahm lelgabbaun lohdehm un granatehm, kas plihsdamas frehja gaifā augschā, ka breefmas bij to redseht un dsirdeht. Tschetras juhdseis wissapfahrt to trohfsni warrejeuschu dsirdeht un kahdas 200 mahjas draggatas. Tikkai pahr to Deewa schehlastiba ja-apbrihno, ka tik weena patte zilweka dsihwiba tē pohsta gahjuse un kahdi 30 effoht ewainoti. Arri leela laime, ka tas notzzis

agrā rihtā, lad wehl nekahdi laudis us eelahm naro bijuschi, jo tad gan dauds wairak buhtu gallu dab-bujuschi. Dohma, ka bisssahles paschaisdegguschahs.

### Pahr lauschn flaitischann.

(Gesahltuns 46tā Nri.)

Ar schahdu flaitischann dabbu finnaht,zik un kahdi laudis katra apgabbaulā irr, zik tahdu dsihwo us weenu kvadrat-juhdfi tē un zik atkal tur, zik irr wihsreichschu, zik feeweeschu tē un zik atkal tur, — zik jaunu zilweku, zik wezzu, — zik darba spehjneeki, zik tahdi, kas neko nespeli strahdaht, zik prezetti, zik neprezetti, zik atrailai un zik no laulibas schirkiti? Lad atkal, zik dauds to lohpmaannu, ammatneeku, saldatu un t. pr. us tik uu tik zitteem zilwekeem. Zik ammatneeku meisteri, zik teem sefti, zik faimneeki un zik teem kalspi. Zik tai weetā irr paschu lauschn un zik tur irr fveschu un t. pr.

Bet lad nu präffam: Us fo tas wiss derr un fo tas mums warr palihdseht? Us to itt pilnigi nekad newarram atbildeht, tadeht, ka wissu to labhumu, kas no tam zellahs, tuhlin us weetas newarram finnaht un zittu pawissam mehs newarretum saprast, jo tas tik teem augsti mahziteem ween saprohtams un waldischanai ween par weeglumu pee winnas gruhta ammata. Lubbums irr leels, lad dabbu finnaht, kahdā gubernijā irr wessels millions zilweku un kahdā atkal tikkai simts tuhfschöchi ween; zik to zilweku tur tahdu, kas usturru jagahda un zik atkal tahdu, kas usturrami; zik to, kas pateesi mafsa nodohschanas un zik atkal tahdu, kas paschi nespeli un par kurreem zitteem jamakfa; zik tahdu, kas rekruschös derrigi un tahdu, kas naw derrigi. Tē jau tuhlin waldischana dabbu finnaht, ka pahr kahdu apgabbaulā jagahda un fo no ta warr präffigt un fo newarr wis. Warr finnaht, kas weenā gabbalā pahr dauds truhstun kas ohtrā irr pahraf, zaur to tad arri sinn, kas tē jagahda, lai wairs tahds truhkums nebuhtu.

Remsim tā: waldischana zaur lauschn flaitu dabbu finnaht, zik tai apgabbaulā behrnu, kam skohlas mahzibas waijaga, un arri to, zik tur irr skohlu un skohlmeisteri. Parahdahs, ka us weena tahda aprinkia irr desmit skohlas un skohlmeisteri un us ohtra tikpat leela apgabbaulā tikkai peezas skohlas ween. Nu buhtu jadohma, ka tai weenā apgabbaulā to skohlu irr pahr dauds un ohtrā pahr mas, kur laikam waijadsetu wairak skohlas peegahdaht klah. Bet kas to dohd! Waldischana sinn no ta lauschn flaita, ka tai aprinkia, kur desmit skohlas, wehl to irr par mas tapehz, ka tur dauds leelaks lauschn flaits un dauds leelaks flaits mahzijamu behrnu; atrohd arri, ka tai apgabbaulā, kur tik peezas skohlas ween, to wehl irr pahr dauds, tapehz, ka tur dauds masak lauschn un dauds masak arri to skohlas mahzijamu behrnu.

Tapat arri derr finnaht, ka luxā gabbalā stahw ar teem daschadu tizzibu beedreem, ar ammatneeku un zittadu lauschn buhchanu; waldischana tuhlin

sinnahs, kā un pahr ko katrā aprinkī wairak ruhpes jaturr, us ko tee eedfīhwotaji wairak jaſkubbina un pahr ko teem preefsch teem wairak jagahda, lai winnu labflahschana nekristu atpakkat, bet eetu us preefschū. Ja fahdu reis' usnahktu truhkuma laikī, waldischana sinnadama to riktigu lauschu wairumu, kahds katrā weetā, tuhlin sinnahs kā pahr satru apgabbalu jagahda, lai to no ta truhkuma warretu glahbt un pohtu nowehrst, ko wissu nebuht tā newarr isdarriht, ja lauschu flaitu un buhschau flaidri nesinn. No rewissjas russeem to wissu tā nebuht newarr isfannah, jo ta pewissam sawada usrafitschana. Tomehr, tas mums wehl jaſafka, kā schi lauschu flaitischana til tad ween labbi warr isdohtees un tad ween no tahs warr wissi tee neisskaitami labbumi zeltees, ko wissus tē newarram un nespēhjam pee wahrda nosault, kad laudis paschi labprahrtigee pee tahs flaitischanas palihds. Tas irr: kad laudis paschi teem flaititajeem nestahjahs zellā ar kahdeem kawelteem, kad neko neleeds un neflehpj, bet wissu, ko praffa, riktigi un pehz pateesibas usdohd un peerahda. Tadeht, mihti, apdohmojeet paschi, kā schi flaitischana irr tahda, kas waldischanae til ween to gruhtu waldischanas ammatu paweegsina, bet jums pascheem ween nahf par labbu nu tadeht palihdset no sawas pusses fur spehdami, kā wiss riktigi warr tilt isdarrihts. Jums tas neko nemalkahs, bet waldischanae par to ja-isdohd leela nauda un dauds laika jatehre, samehr ar to pilnigi teek gallātā, kā no wissa ta darba un puhlina ko labbu warr zerreht.

Lai nu zittas semmēs tahda lauschu flaitischana now nekahda jauna un lai tur jau arri senn irr peenahkts un atsihts tas leels labbums, kas no tahdas lauschu flaitischanas zellahs, — tad to mehr pee mums ta irr jauna un wehl ne-eerasta buhschana. Lai nu laudis ar to warretu aprastees un flaititaji peenahktu, kā tas jo labbali isdarrams, tad Widsemme flaititaju komiteja jau Februar mehnesi 1864tā gaddā us landagu sanahkuschu ritterschafti luhdā, lai nowehletu to wajadsigu naudu, kā warretu tur-reht prohwes-flaitischana weenas paschas muischias walste. Kad nu Jenseles-muischias leelskungs E. v. Dettingen sawu muischias walsti us tahdu prohwes-flaitischana bij nowehlejis, tad flaititaju komitejas fungi to 22tru Oktober deenu nolikka par to ihstu flaitischanas-deenu. Papreckschu winneem turpat Jenseles-muischā bij 4 deenas ko strahdah, samehr itt wissu grunitgi us to fataifija un noribkoja, flaititajus iswehleja un teem wissu eerahdija un isteiza, kas un kā teem jadarra. Flaitischanas-deenā pa wissu to walsti arr' wiss tilka isdarihts un flaititaji ar saweem russeem riktiga laikā muischā pahr-nahza. Pehzak til ween wajadsjeja wehl diwus zilwelus eerakstikt, weenu mahti ar sawu meitu, kas sawas nakti-mahjas arween zittā mahjā nehmirschias un tihscham gribbejuschas no fargatajeem issorgatees,

laikam eedohmadamas, kā tas winnahm buhschoht par flistu. Tāpat atkal diwi bij jadsehsch tapehz, kā tee ahrpuff' tahs walstes deenestā dewuschees. — Bes ta komitejas fungem bij darba deesgan tohs russus pahrraugoht un usgahja tē schur un tur wainas, ko flaititaji labbi nesaprasdami, jeb steigdamees, bij padarrijuschi, lai gan teem flaidri deesgan bij preefschā rakstiks, kā jadarra. Sinnams, kā wissas schahdas wainas weegli bij usectamas un pahrtaismas.

Ar schi flaitischana komitejas fungi bij itt pilnā meerā, tadeht, kā ta itt labbi bij isdewushehs; bet landagā bij nospreests, kā weenu semneelu walsti buhs flaitiht Iggauau daskā un oħtru Latweeschu daskā. Tadeht tad 21mā Oktober 1865tā gaddā tahda prohwes-flaitischana notifka Lubahnes draudse, kur Lubahnes un Mairau muischu-walstes tilka flaititas us tahdu paschu wiħst, kā Jensele-muischā un kur tāpat wiss isdewahs, kā Jensele-muischā, Iggauau daskā.

No wissa ta, ko schi ihsumā pahr schahdu lauschu flaitischana effam peeminnejuschi, lassitaji jau dauds mas buhs noprtattuschi, kas ar schi flaitischana irr un kā ta pawissam sawada, ne kā zittas lauschu usrafitschanas. Schahs flaitischanas deht neweenam now jakawé sawi darbi, nedt tadeht kur kahds zelschs jaturr, nedt arri pahr to kur atbilde jadohd. Meħs til tadeht epreefsch to sinnamu darram, lai laudis to dabbu sinnah, kā ta buhs un kadeht ta buhs un lai neweens pahr to kahdas bailigas bleħnui dohmas prahħa eenemdams, to us tahdu wiħst nekawé. Schi flaitischana notiks neween us semmehm, bet arri pilseħtas un, kur wissai lauschu djsibwei buhs pee gaismas nahkt un atfihschana un labflahschana pеe-augt, tur tahda flaitischana waixadsiga. Til tur laudis azzis un ausis epleħtuschi us to flattahs, kur ta irr pawissam jauna leeta un kur ta noteek pirmu reis' tā, kā tagħad pee mums. Bek kur ta jau wairak reisas notiħuse, tur to latris turr par eerastu leetu un tāpat buhs arri us preefschu pee mums.

R.

### No waldischanas-ammata atstahdinati Ġiropas waldineeki.

Taggadejs Franzijas leisers Napoleons III. effoht sazzijis, kā schinnis laidōs lauschu tautas doħdotees us to, pa leeleeem pulkeem fadoħtees kohpā sem weenas waldischanas. Kad labbi apskattahs, tad jatizz, kā tā irr teesha, jo effam pedfihwojuschi, zik masafli semmju walidineeli liħds schim sawu waldischanas-kteħslu un warru pasaudejuschi. No teem tagħad wehl djsħwodameem no waldischanas ammata atrid-dieeu firsteem tas weżżejkais irr Portugales lehninsch Dom Miguel, kas 1832trā gaddā waldineeka goħdu saudeja. Pehz wiħna bij Schambordes grabfs Heinrich Karl von Bourbon, jeb lehninsch Heinrich ta wahrda peektais, kas liħds ar sawu teħwa-teħwu 1830tā gaddā dumpja-laikā no Franzijas tilka ais-

dsihts. Tāpat notifka 1848tā gaddā Ludwig Wihlips dehleem un dehlu-dehleem. Parihses grafs, Orleansas erzoga dehls, kas fauzahs Ludwigs tas ohtrais, — kam par labbu lehninsch Ludwigs Wihlips 27tā Februar 1848 no waldischanas atteizahs, irr tahds pats nelaimigs frohna-mantineeks kā Schambordes grafs, prohti, kas tāpat us waldischanas-krehsla netifka. Kad Ludwigs Wihlips no waldischanas bij atraidihts un Napoleons pee waldischanas nahza, tad us fahdu laiku tahdi notifikumi pa-lifka meerā, — lihds 1859tam gaddam. Bet schinni peeminentā gaddā tahdas leetas notifka leeliskam. Italias erzogeem wisseem waijadseja no sawahm sem-mehm aibehgt. Leopolds un Ferdinands no Toskanas, Franzis peektais no Modenas un Roberts no Parmas palifka bes walstehm un bes semmes; drihs pehz winneem arri Neapeles lehninsch Franzis ohtrais un diwus gaddus wehlak Greeku lehninsch Otto tas pirmais no Athenes atbehga us Wahzemmi. Dewitais firsts bes semmes irr neredsigais Hannoweres lehninsch Georgis, desmitais Nassawas erzogs Adolfs un weenpadesmitais Hessu kurfirsts Friedrich Wilhelm. Leelaka daska no scheem sawu waldischamu pasaudejuscheem waldineekeem, kā Schambordes grafs, Toskanas leelerzogs, Modenas erzogs un Hannoweres lehninsch taggad dīshwo Chstreiku semmē. Franzijas lehnina Ludwiga Wihlips dehli un fcho behrni us-turrahs Englande, Parmas erzogs Roberts Schwei-zös un Hessu kurfirsts, kas ihsti pats labbā prahā sawu walsti atdewa Bruhfcheem, taggad dīshwo Drehsdene. — 16tā August s. g. fahdā deenā leelā dahrā pee Wihnes bij fapulzejuschees dauds Wihnes eedfīhwo-taji, kas musifkam spehlejoht, tur jauli paluste-jahs. Starp scheem preezigeem tē arri sehdeja ne-redsigais Hannoweres lehninsch Georgis peektais ar sawu 21 gaddus wezzu dehlu, kas par frohna-mantineeku bij isredsehts un winnam aplahrt zitti familijs peederrigi, fullaini un gohda-neffeji. Sinnams, wezzim tē wairs nefahds lehnina gohds netifka dohts, bet ifkatriis pasaules gohdbas nihzibu atsīhdams, skummigu wezziti noschehloja.

—x.

### Jāma grāmata.

Nupat pee W. F. Häcker funga Rīhgā jauna grāmata irr drikketa un gattawa istaistā ar tahdu wirskafstu:

**Kristigas tizzibas Laiku-stahsti no pahwesta Gregora ta leela deenahm lihds kat tolī basnizas schkirschanahm no Greeku basnizas,** (tas irr noproktams, no 604ta gadda pehz Kristus peedsimchanas lihds 1054tam gaddam). 84trās lappās. Mafsa 30 kap. fudr.

Preefch diveem gaddeem, mihti lassitaji, jums rakstiju pirmu grāmatu, fchohs Laiku-stahstus us-fahbdams; un pehrnajā gaddā oħtru. Schabs abbas pirmas grāmatas islassijschi, juhs effet at-sinnuschi, fa kristiga tizziba irr semmes fahls. Schabs

abbas grāmatas no apustuča Pahwila fabkoht, lihds pahwesta Gregora nahwes-deenas sechjimts gaddu starpā leezibū dohd, zif muhsu Kunga Kristus tizzibas-fahls paspehjusi pee firds-atjaunochanas, gaismas-wairochanas un dīshwoschanas fakidribas. Wissi tee Deewa-wihri, kas pirmā un oħtrā grāmatā minneti, un tabs draudses, kas weetu weetahm us to weenigu grunti, us Jesu Kristu, ustaistas, fakidral runna ne kā dauds raksti.

Bet muhsu Kungs un Pestitajs arri to wahrdū fakfa: „Ja ta fahls neleetiga tappuſt, ar ko tad taps fahlihts? Ta nederr wairs nefahdā leetā, bet ta tikkai aħra mettama un no taudihm faminnama.“

Schi jauna grāmata jums stahstib, kā septitā un astotā gaddu-simteni kristigas tizzibas fahls dauds weetās neleetiga palifku, iħpaschi tur, kur wissa kristiga tizziba zehluſees, un kā Deewa fohdiba zaur wiltigu praweeti Muamedu un winna beedreem rihta-pusses fakdis zeeti aibneħmu, winna neleetigu tizzibas-fahli aħra ismettuſt un appaſſch Muameda-danu fahjahm likkuſi. Jerusaleme un wissa Astas un Afrikas leela daska, kur kristigas tizzibas faule tiķi spohscha un preeziga spihdeja, palifka tumšcha zaur pasħu kristitu kausħu neleetib, — faule no-reeteja un Muameda pußmehness usleħza, un fħo-deen wehl tur irr redsama. Muameda tizziba no Afrikas pahrgahja us Spaniu, — bet Deewa zehla roħbesħas, fa Muameda walstibai nebja taħlat eet, un Ģieropa palifka tai reiße isglabba no pußmehnesha warras. Winnas walkara- un seemeka-puſſe tizzibas-faule sawu spohschumu islaida pah paganu-faudihm un jau tuvojohs tahm weetahm, kur meħs taggad dīshwojam. Ko kausħu neleetiba rihta-puſſe faudeja, to kausħu uszihtiba walkara- un seemeka-puſſe usneħma. Ta augħtħam miuneta Lai-ku-stahstu grāmata, kas nupat gattawa naħkuſi, jums fħoħs Deewa-zefflus ar dauds wahrdeem isstahsta no septita gaddu-simtena fahkoht, lihds weenpadesmita gaddu-simtena puſſi. Lai Deewa dohd, fa jums fħee kristigas tizzibas Laiku-stahsti patih, un juhs no teem mahzatees, kā fakta weetā kristiga tizziba irr zehluſehs Wahzemmi, Angli-semme, Sweedru-semme un arri muhsu Kreewu-semme. Juhs, mihti Latweefchi, dīshwojeet Kreewu-semmes mällinā, jums kristiga tizziba naħluſe no Wahzemmes; juhs fħoħs Laiku-stahstus lafkoht arri atħseet, kur Kreewem tizziba naħkuſiun fahdā laiku-starpā ta naħkuſi. Us preefch ar Deewa palibgu stahstischi, kā no Wahzemmes jums un wisseem muhsu juhrs peedfīhwtajeem muhsu tizzibas-faule usleħkuſi, kas paldees Deewam fħo-deen spihd un muhsu firdis preezina.

A. Döbner,  
Kalzenawas un Weetolwas wej, mabz, un Beħħes kreis pahwests.

### Pehteris un Tschaukste.

Pehteris. Ahre, Tschaukste, kas tad tew, fa schodeen staiga ta galwu nolaidis? Woi fahds funde pasuddis, jeb zittadi fa pelnas reħkins fajuzzis?

Tschaukste. Ne, brahlift, es döhmaju, woi ne-warretu tahdu skunsti isgudroht, fa warretu laudihm itt wisseem istift, lad nemello un lad arri taisnibu nesafka. Taggad tee laiki tahdi, fa laudis nepaness, lad winneem taisnibu fakka paschäas azzis; mellus gandrihs lehtak paness, bet tee gohda-wihram neschahjabs, — tadeht wehletohs to neatrhohdamu widdus-zellu atraft.

Pehteris. Nu, ja to gribbi panahlt, tad tew arr' tas jaigudro, fa laudihm eelift prahdigakas smadnes galwā. Ja to eespehst, tad drohschi warresi teift taisnibu un neweens to par launu nenems. Bet samehr teem smadnes pilda brandwihna twaiks un flinkuma un laipnibas wels, samehr tew nekä neisdohsees.

Tschaukste. Klauf' tikkai, fa man wehl wakkar pat notikka. Kehfscha fahda bij nöpirkuse labbu siwenu preefsch fungem un manni peenehma to aisenest lihds Ahrrihgu. Pa zellu eijoht wina sahla man stab-stift, fa winaai itt labbi eijoht sawā deenestā un winaa few labbu graffi naudas un drehbes jau effoht eekrahjuze; jo lad deenestneeks pats effoht prah-tigs un gudris preefsch fewis, tad wehl fo warroht eedsihwotees. Winaa tadeht arween meklejohit un peenemmoht tikkai tahdu deenestu, fur fungi paschi nekimmerejotees ar eepirfschanahm, bet to wissu us-tizzoht kehfscha. Tad nu ta sahla iskrahmeht sawu gudribu, fa winaa darrroht ar tahn eepirfschanahm, fa ikktru reis' rehkinu fungem usdohdoht ta, fa winaai paschai arri labba sahbaku nauda teekoht. Ar meesneelu arri ta effoht norunnahts, fa, ja ne zittadi, masaku swarru lai dohd un winaai tik un til prozentet atdohd, zittadi winaa eeschoht zittā fahrni pehz gattas. Pat taggad par to siwenu winaa effoht isdewuse 2 rublus 20 kapeikas, bet fungem usdohschoht pussstrescha rubla. Man to wissu dsirdoht fids ween ruhga un lad schi bij heiguse sawu gudribu iskrahmeht, tad tai teizu: „Woi dsirdeet, kehfscha, lad juhs tahdu ammatu prohtat, tad juhs effat ristiga sag le! Kurschs gohdigs zilwels, kam druzin ween Deewabihjafchana firdi, tahdu blehdibu varrihs! Woi tas now fauns jaunai meitai, jau us tahdahm blehnahm dohtees, — fo tad barrifat, lad wehl wezzala palifikat, tad jau deenäs pascham sawam wiham — ja tads tik aktis buhs, juhs apprezzeh — bikkis nosogfat.“ Te tew bij redseht, fa schi nosplahwahs, peeri farahwa un teiza: Al tu versluchter Kerl! Bij man to finnaht, fa tu tads fungu aisslahwetajs, tad es labbak buhtu mehle eekohduse, ne fa tew to teikuze! Tik fo bijam galla, tad siwenu man lilla nolift pee durwihm un algu atdewuse, wairs ne wirsu nesfattijahs.

Pehteris. Tahdas mamselles es arr' pasifstu; nepeeteek tahn nebuht ta deesgan leela lohne, fo fungi taggad dohd, — waijag' arween sawas blehnas vissi. Lapat arr' darra tahdi fullaini, kam Deews naw firdi, fur tik tee pee fungu labbuma peeteek. Kad fungs par rubli tabakas leek pahrnest, — to zittureis' pats

peedsihwoju — tad par puß rubli pehrl un to ta skunstigi eepilda traula, fa jadohma, tur effoht ristigi pa wissu rubli. Un kas tad warr wissus stilkus issfazzih, fahdi tahdeem mestereem galwā.

Tschaukste. Tahds jau irr pasaules likums: sohbu prett sohbu, azzi prett azzi, jeb: fa tu man, ta es tew. Atrohdahs arr' tahdi besdeewigi fungi jeb deenesta fainneeli, kas saweem deenestneekem, lad tee arr' teescham buhtu bijuschi labbi un ustiz-zami, to taisni pelnitu lohni luhto atraut, gan us neleetigu, gan arri us blehdigu wihi. Bik dascha kehfscha schehlojabs, fa fungi tai gandrihs wissu lohni norehkinajuschi par to, fa mahlu bkhadas un talehti naw bijuschi tik stipri fa no dselves taisiti un fa glahse semme nokrismama, par leelu brihnumu, saplihuse. Daschi wehl tik besdeewigi, fa meitu paschi peepeschi fur aissauzoht pee zitta darba un tad no kehka panemmoht sudraba leetas un nogabbajohit un tad meitai norehkinajohit, fa ta fahwuse nosagt.

Pehteris. Nu, no labbeem fungem to jau gau nedisirdei, bet tas mehds notikta pee tahdeem pluttahm, kas nespohj faini nolohneht. Tahdi jau arr' paschi eeraddina saglus mahja nahkt, schihdeem un schihdenem pahrohdami wezzas apwalkatas drehbes uu tukshas puddeles. Kad nu tahdi deenäs-sagki un skrandu kohpmanni nejauschti atrohd kehki weenu paschu un durris walla, tad jau teescham wis neap-waktehs to, kas tur atrohdahs, bet news lihds, fo warr panest un tai reisā nekahdu zittu andeli nemekleh. Sinnams, kas tad nu zits buhs tas wainigais pee ta sudduma, fa kehfscha.

Tschaukste. Nu ja, tas jau sinnams, latris sawas dohmas un sawas darbus turr par teem labbakeem un ta tee daschadi prahti un daschadas ee-gribbeschanas zittas ar zittahm haddahs fa ahbschi. Tik tad ta nenotiktu, lad wissus rumpjus warretu lilt appalsch weenas galwas. Bet — kas to spehj!

### Latweeschu tautas singite.

Ais uppites frohdfinā diwi puifchi strihdejahs  
Par meitini jaikumianu, par meitini tikkumianu.  
Treschais sehda ais galidina allus-kannu turredamis.  
Weens puifitis, to flaveja, kas sed rohschu dahrfinā,  
Obbris atsal to meitschinu, kas aug bruwas mallinā.  
„Ko jubs brahl strihdi weddeet par meitschinās augumeem?  
Man patifla ta meitina, kas aug druwas mallinā,  
To warreju danzi west, to rijinā fuldināt,  
Ta geldeja lohpu-kulti, ta geldeja mallejinā.  
Baggataja mahtes meita mihsli, mihsli audsinata,  
Nesinneja druwu, stalli, nedf arr' meitas tikkumianu,  
Un man reiza wezza mahte: Smuklai — smukka indewe.

E. F. S.

### Andeles-sinnas.

Ri h gā, 7. Dezbr. Linni: par smallu pihl frohna 55 rub., gaischi 56 rub., pellehli 60 un 59 rub. par birkawu; jins frohna 57 rub., gaischi 58 rub., balti 61 rub. pr. birk. Bralla 44 rub. puif-bralla 46 rub., gaischi 47 rub. pr. birk.; laneppe: 36 rub. pr. b. Sch-jamas linnu-fchilas 9½ rub. pr. muzza. Silles 154 un 160 rub. par lastu. Sahle: 106 rub. par lastu.

 Andeles-sinnas us preefschu jo plaschali latra neddelu ee-lifsim pehz kohpmanna behres-sinnaum.

## Glud dinas chanas.

Wissi pee Ulbrokas un Jägelmühles walstibm peederrigi un ahryuhs fchahs walsts rohbesdahm dshwodami walsts lohzeiki, no wihrerfhu fahrtas, kas 21 gaddus wezzi, tohp usajinati 12tä Dezember f. g. preefch pufseenas pulsten 11tä Ulbrok-muischä fanahlt un fawus runnatajus jeb walsts-weetnekus iswheleht, kā arri preefch few un fawahm familijahm tāhs waijadfigas krustumafhnes peenest.

Ulbrokas pagasta-teesa tāt 5tä Dezember 1866.

[№ 125] Peefehdetais J. Ballod. Pag.-teef. fchihweris E. Ohise.

2 puifenti no sejamehm, kas pilseftas fchohla eet, marr tilt peenemtas lohyschanā, leelā kalei-eelā, № 21, 2 treppes us augfchū.

Jauas meitas, kas fchohdelefchann gridb eemahzitees, teek peenemtas mabzibā leelā Alessander-eelā № 66, pretti feschwai, fehā pa kreisu rohku pee Krenzien.

4 werstes no Rihgas pee Kalnazeema leelzella 3 puhru-wectas leels semmes-gabbals pahrdohdams. Skaidralas finnas isdohs turpat pretti 4tam werstes-stabbam.

Weena faleja-lakta, fchuhwstif-kis un zittas faleja ammata leetas teek lehti pahrdobtas. Klahtalas finnas pahri to isdohs Plates funga dikkunnammā.



Englischu auschamas deegu magashnē

## pee siwes

Rihgā, kalku-eelā, netahlt no rahtuscha par labbu rohku, kād us ahru eet. Us durwim irr redsama:

Englandes walsts-fühne

un diwas glahschu fastes ar prohwehm.

Wisseem fawem draugeem finnamu darru, kā fawu magashni esmu apghadajis ar englischu auschameem degeem, no virmas sortes Ameritas bohmwillas schlettinas no wisseem № un wissadahm fortehm; paschā magashnē arri warr dabbuht wissadas fahles preefch pehrweschanas, kā fillas, fallas, bruhnas, loschinelli un loschinella salwi.

## Johannes Mitschke

tehraudu-prezzu- un schaujamu ribku-bohdē

Rihgā, lungu-eelā, netahlt no R. John Haßerberg funga linnu-dsiju pahrdohschanas us seemas-fwehtleem atkal irr fawestas papilnam un jaunas wissadas tē pee" derrigas prezzes, kā ammatneku darba-ribki no slaweta englischu fabrika "Ward,"

furra ihstenas prezzes ar schahdahm stempelahn ap-sihmetas. Tē arri irr dabbiujamas vee mahju-buhfchanas peederrigas leetas, kā: labbakee galda-naschi, farrotes, tehjrettes, tehjsanas, kassejas-dšnavas, kassejas-brenneri, meeseri, plettihseri, lusteri, zeppefch-pannas, elwoti wahramee traufi, besmeri, wil-las-fahrstuves, linnu-ehrkeles (fusselki), dſtſles,

grahbetti, fehder- un brillu-tehrauds, wissadas sortes duxru, skappju un preefch-farroma atflehgas, fabbatas-naschi, schkehres, ihstabs Chstreiku Keiserikas patent-iskaptes un i. pr., kā arri preefch jafts-unjhishka-draugeem dubbult-stohbri-flintes, pistoles, terzeroles, wijoles, trompetes, wijoku-seidas un wifs, tas te fahlt peederr, par to lehtalo tirgu.



## 5 prozentu billetes

ar usdewehm, no virmas leeneschanas,

2tā Janvar 1867 tilts islohetas un kam buhs schahdi winnesti:

1	winneste buhs leela	200,000	rub. fdr.
1	" "	75,000	" "
1	" "	40,000	" "
1	" "	25,000	" "
3	winnestes, katra	10,000	rub. 30,000
5	" "	8,000	" 40,000
8	" "	5,000	" 40,000
20	" "	1,000	" 20,000
260	" "	500	" 130,000

Kohpā 300 winnesti winnehs 600,000 "

Schahdas billetes pahrdohd

## Kamarin fungi,

fawā leelā bohdē pee rahtuscha.

## Naudas papirhus,

kas labbi rentes ness,  
kā: Prämien-Anleihe (usdewes papirhus) no virmas un ohtras islaishanas, fchohla Baufbilletes, Infkripziones, Widsemmes un Kursemmes Pfandbriewes, pehrl un pahrdohd pehrl katra laika wehrtibas fawā fantorī Rihgā, kalku-eelā, Londones trakteerī, ap-palshēja tahsche

C. S. Salzmann.

Robert Jaksch un Co.

wihna pagrabā

netahlt no rahtusche, sem Jakschha pulsten-bohdes, warr dabbuht wissadas sortes wihna, ittin labba, tāpat buddeles kā arri enkurobs, par lehtalo tirgu.

Jauā-muischā, Krimuldes draudse, irr peena-mohderechana no Jurgeem 1867 us renti isdohdama. Kas to gribb nsnemt, lai juu pee laika pee muischās-waldischanas veeteizabs.

Ar fcheem raksteem fawem zeenijameem draugeem finnamu darru, kā maunā pagrabā warr dabbuht wissadas sortes wissu-labbala wihna, ruma un portera un ap-fohlu ar wisseem labbi fatikt un fawu prezzi par mehrenu tirgu pahrdoh.

Karl Güssler,  
de Chey mahjā, pretti Nedlich funga Englischu magastnai.

## 350 rublus pateizibas-algu

dabbuhs tas, kas atraddihs jeb finnahs pateilt, kā warr atdabbuht tohs peektdeen tai 2tā Dezember woi nu pilseftā us to zettu lihds dſelsu-zetta nammam, jeb us ta dſelsu-zetta no Rihgas lihds Dinaburgu pasuddbuschu pakketi ar 960 rubleem naudas (kas wissa bij 10 rublu papirhrs). Rodohdama tē Rihgā, Satow funga nammā, pee Pehtera basnizas, 2 treppes us augfchū.

Pee Grīku-fchohga schoffejas meschā 1mā Dezbr. mescha-fargs maiſu atraddis; kam maiſs peederr, kā pee winna pee-teizabs.

Lihds 9. Dezember pee Rihgas atnahfuschi 2334 fuggi un aifgahfuschi 2337 fuggi.

Dritteits pee Ernst Plates, Rihgā.

Rihgā, 9. Dezember 1866.

Aitbilbedams redaktehrs A. Leitan.

No zensures atwehlehts.